

УДК 141.7

Сенченко А. Я.,
кандидат філософських наук, доцент,
Українська інженерно-педагогічна академія
(Україна), lihil@mail.com

Сенченко О. А.,
політолог (Україна), lihil@mail.com

ПАТРІОТИЗМ ЯК ДОМІНУЮЧА СИЛА КОНСОЛІДАЦІЇ І РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА: СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

Звернення до патріотизму притаманне, передусім, періодам динамічних і кардинальних модифікацій пріоритетів розвитку суспільства, коли потрібно є всебічна оцінка можливостей поступу соціуму. В статті аналізуються сенс та основні ознаки патріотизму. Визначаються особливості й значення його для консолідації і розвитку суспільства. Акцентовується увага на його функціях і критеріях. З'ясується суть сепаратизму. Обґрунтовується нагальна потреба розробки нової концепції «піднесення патріотизму», стратегії та програми втілення її в українських реаліях. Дослідження дозволяє зробити висновок, що саме патріотизм «виробляє людину» нової формації.

Ключові слова: патріотизм, особистість, функції і критерії патріотизму, суспільство, сепаратизм, нова концепція патріотизму.

Півтора десятиліття ХХІ століття засвідчили, що актуальні питання суспільної трансформації України все ще залишаються невирішеними. Більше того, українське суспільство опинилося перед новими проблемами, від подолання яких залежить його подальша доля. Йдеться про невизначеність стратегій соціального поступу, загрозу суспільного розколу, повільний розвиток громадянського суспільства та інші труднощі, які перешкоджають курсу України на перетворення.

Так, склалася абсурдна річ: незалежна Українська держава, де офіційно взято курс на закріплення демократичних перетворень, на рух до нової цивілізації, на входження до європейської спільноти, значно менше переймається відродженням і оновленням системи патріотизму. Але, власне реформи в Україні потребують нової парадигми патріотизму, який забезпечив би незворотність перетворення у майбутньому.

Держава не може бути сильною, якщо суспільство не здатне до самостійної мобілізації й самоорганізації. Реальність сучасної України – розбудова суверенної, незалежної, демократичної, соціально-правової держави на засадах соборності. Патріотизм має виступати в якості «домінуючої», можливо вирішальної сили суспільного розвитку. Трансформація патріотизму в сучасну українську реальність є закономірним явищем, пов'язаним із рухом часу, впливом внутрішніх змін у суспільстві. Безсумнівно, перехід України на якісно нову основу – це досить складний процес, то ж важливо побачити в ньому рух до змін. «Доопрацювання» системи патріотизму в наш час є не просто можливістю, але й необхідністю. Реформи, що вносять «людський вимір» в усі сфери життя суспільства, потребують спільного та особистісного патріотизму. Критерієм його є гармонія людських відносин, стабільність у суспільстві.

Не зайве звернути увагу на те, що патріотизм відноситься до недостатньо досліджених явищ у сучасному вітчизняному науковому дискурсі, тому потребує філософської рефлексії. Досить логічно, що це передбачає багатопланове дослідження. У наукових працях О. В. Андриєнка, Л. І. Білик, С. М. Бойка та ін. подається аналіз патріотизму як передумови національного суверенітету держави. Зростає інтерес до визначення патріотичних орієнтацій у сучасних соціально-політичних

умовах (О. М. Полумбрик, Т. Г. Роняк, Т. А. Соколова, А. Я. Сенченко, В. В. Фоменко, О. М. Ходаківська та ін.), значення національної ідеї в системі патріотичного виховання (С. Б. Бураченкова, З. І. Заграй, В. Г. Кремень, О. М. Язвінська). Аналізується вплив культурної спадщини на формування національного патріота (В. Ф. Решетняк, Г. А. Сигида, О. О. Соснович та ін.). Але, незважаючи на інтенсивні дослідження, залишається багато невирішених аспектів цієї проблеми.

Мета даної статті – дослідити сенс та основні ознаки патріотизму, визначити особливості, значення його в консолідації й розвитку суспільства, зосередити увагу на його функціях і критеріях, з'ясувати суть сепаратизму, обґрунтувати нагальну потребу розробки нової концепції «піднесення патріотизму», стратегії та програми втілення її в реальність, довести, що саме патріотизм «виробляє людину» нової формації.

Кожна країна має певні особливості. Такими її невід'ємними складовими є мова, культура, звичаї та традиції. Але саме така людська якість як патріотизм полягає в основі державності. Згідно з С. Бойком, «оскільки важливим системоутворюючим фактором націєтворення та консолідаційних процесів у суспільстві завжди був патріотизм, а патріотичні рухи – тим головним механізмом, який консолідує суспільство і згуртовує націю, то саме ідеологія патріотизму, національного визволення та колективного захисту національних інтересів була стрижнем для формування національної самосвідомості та національної культури багатьох країн» [1, с. 57].

Наскільки це актуально для сьогоденної України? Гадаємо, що відповідь очевидна. Патріотизм згуртовує націю та забезпечує політично-вольову єдність суспільства, перешкоджаючи часто руйнівному впливу іншої країни. Саме тому в наш час значення патріотизму не слід применшувати, а тільки збільшувати, особливо в умовах запобігання російській військовій агресії, забезпечення миру на українській землі, а також у період інтенсивних соціально-політичних і економічних змін у суспільстві. Адже втрата його (нехтування ним) може призвести до дезорієнтації суспільства та, врешті-решт, до його руйнування.

Макросоціальні зміни в українському суспільстві за роки незалежності з особливою очевидністю виявляють виключну роль, яку відіграє в історичній долі суспільства патріотизм. Певно, він – явище загальнолюдське. Водночас, йому притаманні національні особливості, своєрідність. Це спричинено «духом» народу, його ментальністю, національним характером. О. М. Ходаківська відзначає, що «патріотизм – це самовідданна любов до рідної землі, її народу, держави, вболівання за долю Батьківщини, потреба віддавати всі свої сили, талант служінню співвітчизникам, почуття відповідальності за сучасне і майбутнє нації і держави» [2, с. 299].

Звісна річ, потрібен «розуміючий» патріотизм, без нього, поза ним стабільна Українська держава неможлива – це, здається, повинні розуміти не лише окрема людина, група, політичні партії, політичні еліти (як правляча, так і опозиційна) суспільства загалом, але навіть ті діячі на верхніх щаблях влади, котрі нещодавно ставилися до цієї держави лише як до засобу зробити власну кар'єру. Патріотизм – це розширення і поглиблення багатства людської суб'єктивності, це вихід за межі наявного

буття, існуючого стану речей в ім'я іншого, більш бажаного, тісніше пов'язаного із прагненням суспільства і людини. Проте, чим ґрунтовнішим, розвиненішим він є, тим активніша діяльність з досягнення неймовірних з точки зору «тверезого глузду» результатів, яку він здатний стимулювати. З іншого боку, патріотизм робить людину екзистенційно багатого, й в цьому контексті він є самодостатнім орієнтиром у визначеності поступу людського розвитку.

Піднесення національного патріотизму будь-якого народу є закономірним явищем, і завжди відбувається паралельно з процесами реконструкції суспільства. Йдеться про те, що не існує «патріотизму взагалі», оскільки він перетворився на невід'ємну рису нашого часу. Він, власне, найбільш адекватно відображає ті внутрішні специфічні закони й цінності, ідеали та національні пріоритети, що забезпечують існування тієї чи іншої нації, країни, певного способу життя. Відповідно, у динамічних суспільних змінах патріотизм спричиняє масштабний та інтенсивний вплив на усі процеси, що відбуваються в суспільстві. Отже, давно вже настав час переконатися і вірити в його велику силу, значущість, як наголошував видатний український державотворець І. Мазепа, «але не лише тому, що ми бідні і слабкі, а тому, що віри в свою силу не маємо».

Очевидно, що патріотизм сьогодні стає соціально значущим як ніколи. Бо він містить в собі відчуття відданості своїй Батьківщині та боргу перед своїм народом, прагнення всіма силами сприяти утвердженню його незалежності та свободи. Справді, це почуття безмежної любові до свого народу, гордість за свою Батьківщину, повсякденна праця заради її процвітання. Патріотизм – це такий соціальний феномен, в якому втілюється, реалізується, саморозкривається потенціал людини; де в найповнішій формі, проясненій для самої людини і поєднаній з усім напруженням суб'єктивних сил, відбувається людське самовизначення і самоздійснення.

Патріотизм – це міра життєвої енергії суб'єкта, своєрідний «двигун» його діяльності. До того ж, коли він як неодмінна соціальна якість людини проходить кризу її раціонально-логічну та емоційно-ціннісну структури, він стає невідчуженим від неї. Адже, відбувається перехід від «патріотизму–для–нас» до «патріотизму–для–себе». Патріотизм є поняття про щось досконале, вища мета, яка відзначає прагнення і поведінку, дію окремої людини, соціальної групи, спільноти та суспільства в цілому. Патріотизм «пронизує» усі сфери суспільного життя, він визначає загальні принципи розуміння «соціально-економічних, культурно-політичних утворень як похідних від їхнього генерального джерела – нації як основи самовизначення людини в суспільстві» [3, с. 57].

Патріотизм «фокусує», наближає до людини дійсність, переводить її в словесно майбутнє. Він вагомо впливає на соціальні структури і порядок, злагоду і стабільність в суспільстві, він діє у системі соціальних структур від імені держави та в її інтересах. Саме патріотизм є інтегральним виразом оцінок стосовно основних проблем життєдії суспільства і людини. Він вказує до якого рівня людина здатна усвідомити суспільні наслідки своєї поведінки, дії. Власне, наявні підстави розглядати патріотизм як констатуючу ознаку людини, провідний компонент її соціальної структури.

Патріотизм – це типостворююча риса особистості, яка відрізняє її від інших особистостей. Він породжує мотивацію дій та вчинків, засновану на ціннісних відносинах, які доповнюють і збагачують мотивацію, засновану на потребах та інтересах. Патріотизм – це загально визнана цінність, яка формує дії сил, окремий вимір людського існування. Патріотизм: 1) консолідує суспільство; 2) формує чіткі норми, правила й принципи життєдії суспільних спільностей; 3) визначає адекватність оцінки суспільних відносин; 4) вагомо впливає на залучення людей до історично-значущої діяльності; 5) виявляється найбільш потужною силою, навколо якої відбувається формування соціальної структури даного суспільства; 6) є основою ідеологічної діяльності суспільства та пронизує собою усю систему його цінностей; 7) є засобом реалізації визначених суспільних цілей; 8) концентрує творчу діяльність людини. Як бачимо, дієвість патріотизму зумовлюється, насамперед, життєвістю його змісту. Суттєвим критерієм цього є екзистенціальна укоріненість у людині почуття необхідності боротися за свободу (політичну, економічну, соціальну, духовну та ін.) своєї нації, за державу, в якій пануватиме національна ідея, правда і воля. Але, для того, щоб спільнота була патріотично цілісною, вона мусить сприймати єдині «правила гри», тобто те, що звичайно позначається як політична і правова культура, отже, певна система цінностей, ідеалів, орієнтацій. Нарешті, принаймні одна складова у такому підґрунті має бути обов'язковою: визнання України Батьківщиною, але не «країною проживання».

Великий поет, геній та пророк Т. Г. Шевченко писав: «Нема на світі України. Немає другого Дніпра» [4, с. 288]. Світосприйняття великого українського Кобзаря нерозривно пов'язане з долею свого народу, його минулим, сьогоденням і майбутнім, тому він упевнено заявив: «І оживе добра слава, Слава України». Безперечно, ця думка є актуальною і в наш час.

Власне, патріотизм у сьогоденні стає стратегічним ресурсом перебудови суспільства. Справжній патріот – це людина, яка своєю діяльністю зуміла звеличити не лише свою країну, а й усе людство. При цьому патріотом може бути непомітна людина, яка зробила добро людям. Історія України знає чимало прикладів дійсних патріотів. Патріотів «від Бога» знає й сучасна Україна. Це ті, хто ціною самопожертви виборюють право на незалежне життя та утвердження ідеалів державності Українського народу, ті, кому притаманний внутрішній потяг до патріотизму.

Втім, важливо, щоб герої не залишалися у минулому, але й у теперішній час, і в майбутньому були ті, хто оберігатиме Україну, примножуватиме її гідність і славу. Ми повинні пам'ятати своїх національних патріотів і продовжувати поповнювати цей перелік, збагачуючи рідну землю. Адже ці люди є найбільшою патріотичною потугою, яка поки що є в Україні, але котрій не буде місця у разі, якщо відбуватиметься подальша деградація суспільства.

За Л. Фейербахом, «міра цінності людини – те, що вона залишила після себе».

Зрозуміло, справжній патріот – це особистість, яка певно працює на користь суспільству, творить новачії в економіці, політиці, науці, культурі тощо, бореться з насильством над людьми, сприяє прогресу своєї країни –

України. І, навпаки, не може бути патріотом своєї країни той, хто живе не для людей, а за їхній рахунок, хто принижує гідність співвітчизників, консервує віджиті ідеали й цінності, пропагує та втілює сепаратизм.

Варто наголосити, що сепаратизм є антиподом патріотизму. У будь-якому випадку він нав'язує хибні ідеї, ідеали, цілі й цінності суспільству та людині. При цьому, сепаратизм неминуче призводить до втрати стабільних основ розбудови суспільства. Він, власне, руйнує суспільство й людину. Сепаратизм ґрунтується на такому: 1) відчутті своєї другорядності, меншовартості, української «неповноцінності»; 2) перебуванні у «парадигмі страху», й, відтак, постійній налаштованості на «втечу від лиха» та доведення своєї «справжньої неукраїнськості»; 3) страхом стосовно мови, який формувався багаторічним страхом бути українцем; 4) намаганні не дивитися на світ киево- та ін. «центричними» очима, а одразу брати до уваги «інтереси великої держави», у даному випадку – Росії; 5) «проваллях» в історичній пам'яті, пов'язаних з українськими здобутками, водночас, акцентуванні в цій пам'яті на поразках як виправдання (у крайньому випадку) неможливості самостійного існування Української держави, української культури; 6) виправданні способу особистого існування «малих батьківщин». Втім, треба визнати реальність, що сепаратизм не може зупинити пошуки нових розв'язань проблем перебудови України та відкритості її в майбутнє.

Спектр сепаратизму є надзвичайно широким: від цинізму до заперечення «всього і вся», та, навіть, установки на розв'язання війни проти власного народу й держави. І в цьому сенсі це найбільш гостре, багато в чому драматичне питання сьогодення України.

Але ми глибоко впевнені, що українці дійдуть до осмислення власної, «української Європи», яка зможе, й неодмінно долучиться до Європи. Це означає, що повноцінне включення України в єдину Європу сприятиме відтворенню модерної Української нації. В цьому контексті найважливішим вбачається те, щоб біля державного керма і всієї системи управління країною стали свідомі, віддані справі люди, справжні патріоти України.

У цьому контексті викликає занепокоєння наявність в Україні частини населення, особливо серед молоді, яка є байдужою до своєї країни. Очевидно, що передчасним було б стверджувати, що всі громадяни України високо свідомі, що всі однаковою мірою розуміють і здатні виконувати свій патріотичний обов'язок перед Батьківщиною. Нажаль, деяким з них притаманна теза «де добре, там і Батьківщина». Це, власне, й означає доведення своєї справжньої неукраїнськості.

Як зазначає М. Михальченко, «основою нового суспільства спочатку стане не економіка, вона лише згодом виконує роль «основних стін» нової будівлі, а морально-ідеологічні цінності, ідеали» [5, с. 11], й, головне, саме головне – патріотизм, який підніме еліту і народ. Патріотизм – це світ ідеалів і цінностей, котрі відображають прогресивні тенденції суспільного розвитку, інтереси передових сил народу. Суттєвим є те, що він має достатньо рухому і гнучку міру доцільної діяльності, визначає її загальну лінію, напрям, надає людині ціннісне поле вибору. Відсутність у людини почуття патріотизму спонукає її відшукувати своє місце у світі, що позбавляє її цивілізаційної перспективи, чітко окресленої, зрозумілої мети.

Справжній патріотизм є гарантом формування людини нової формації. Істинний патріот – це особистість, яка володіє концептуальним мисленням, здатна, виходячи з об'єктивних еволюційних процесів, до створення демократичних засад, вміє не лише сприймати внутрішні та зовнішні соціальні новації, а й розумно і відповідально використовувати їх у своїй доцільній діяльності, прагнути досягнення результатів, гідних пам'яті нащадків. Слід відзначити, що патріотизм повинен не лише набути суб'єктивно-особистісних рис людини, але й стати метою і засобом існування суспільства, «показником рівня розвитку суспільних відносин, їхньою мірою демократизації й гуманізму» [6, с. 127].

Які ж критерії патріотизму? Суть їх у наступному: по-перше, патріотизм особистості, соціальної групи, народу, нації знаходить своє відображення, головним чином, у нормах і законах України; по-друге, він стає у сьогоденні стратегічним ресурсом консолідації і поступу суспільства; по-третє, він містить в собі «вибухову динамічну енергію» та рухає суспільство до нового стану, нових форм; по-четверте, він забезпечує політично-вольову єдність народу, нації; по-п'яте, він є консолідуючою, організуючою і вирішальною силою, що об'єднує суспільство навколо розв'язання цілком визначених, історично назрілих завдань; по-шосте, патріотизм відображає діяльність людини з точки зору створення нових соціальних цінностей, впровадження новацій; по-сьоме, він покликаний враховувати реальну ситуацію, всі чинники і тенденції, що здатні чинити вплив на досягнення суспільних цілей; по-восьме, його вимоги у своїй основі є універсальними та, зазвичай, незалежними від обставин; по-дев'яте, патріотизм має відображати діяльність в єдності загальнолюдських і загальнонаціональних інтересів, враховуючи при цьому пріоритетність гуманістичних цінностей.

Потрібно визнати, що ми втратили, якщо не повністю, то здебільшого, як теоретичне, так і практичне розуміння значення патріотизму в модернізації суспільства. Але він в Україні повинен посідати домінуюче, пріоритетне місце в життєдії суспільства й особистості. Без сумніву, в усіх нас є історична можливість це вдіяти. На наше переконання, головним у цьому процесі є виховання з дитинства поваги до славної історії Батьківщини, державного гербу, гімну та прапору України, що, безперечно, сприяє формуванню патріотичних почуттів у людини. Більше того, ми не усвідомлюємо певною мірою, що все суспільне життя (політика, економіка, освіта, культура й сама людина) – все повинно бути засобом формування істинного патріота.

Варто зазначити, що набуття українською людиною ознак патріотизму – лише питання часу. Саме тому нагальною потребою є розробка нової концепції «піднесення патріотизму», стратегії та програми втілення її в сучасну реальність. Водночас, це повинно бути синхронним до нових тенденцій розвитку суспільства. І, власне, держава, її основні інститути повинні довести до громадськості таку об'єднуючу ідею патріотизму, яка була б спроможною трансформувати консолідованість суспільства у спільні дії.

Список використаних джерел

1. Бойко С. М. Теоретико-методологічні засади дослідження національної самосвідомості українського народу // Мультиверсум. Філософський альманах. – К., 2005. – Вип.45. – С.51–59.

2. Ходаківська О. М. Проблеми патріотичного виховання студентської молоді // Тези доповідей всеукраїнської науково-методичної конференції «Виховання студентів у технічному вузі: методологічні засади, практика, перспективи». – К.: УДУХТ, 1996. – С.109–112.

3. Терелюк І. Я. Історія держави і права України / І. Я. Терелюк. – К.: Атіка, 2011. – 944 с.

4. Шевченко Тарас. Зібрання творів: У 5 т. / Тарас Шевченко. – К.: Дніпро, 1989. – 541 с.

5. Михальченко М. Еліта в Україні: їсте, куме, що зварили / М. Михальченко // Віче. – 2003. – №1 (130). – С.7–11.

6. Суханцева В. К. Метафізика культури / В. К. Суханцева. – К.: Факт, 2006. – 239 с.

References

1. Boiko S. M. Teoretyko–metodolohichni zasady doslidzhennia natsionalnoi samovidomosti ukrainskoho narodu // Multyversum. Filosofskiy almanakh. – K., 2005. – Vyp.45. – S.51–59.

2. Khodakivska O. M. Problemy patriotichnoho vykhovannia studentskoi molodi // Tezy dopovidei vseukrainskoi naukovometodichnoi konferentsii «Vykhovannia studentiv u tekhnichnomu vuзі: metodolohichni zasady, praktyka, perspektivy». – K.: UDUKht, 1996. – S.109–112.

3. Tereliuk I. Ya. Istoriia derzhavy i prava Ukrainy / I. Ya. Tereliuk. – K.: Atika, 2011. – 944 s.

4. Shevchenko Taras. Zibrannia tvoriv: U 5 t. / Taras Shevchenko. – K.: Dnipro, 1989. – 541 s.

5. Mykhalchenko M. Elita v Ukraini: yiste, kume, shcho zvaryly / M. Mykhalchenko // Viche. – 2003. – №1 (130). – S.7–11.

6. Sukhantseva V. K. Metafizyka kultury / V. K. Sukhantseva. – K.: Fakt, 2006. – 239 s.

Senchenko A. Ya., PhD in Philosophy, Assoc. Prof. at the Ukrainian Engineering Pedagogic Academy (Ukraine), lihil@mail.com

Senchenko O. A., political scientist (Ukraine), lihil@mail.com

Patriotism as dominant factor for consolidation and development of society: contemporary Ukrainian context

Appeals to patriotism are attributed primarily to periods of dynamic and fundamental modifications of priorities for development of the society, when a comprehensive assessment of opportunities is necessary to proceed with development of the society. The article analyzes meaning and main features of patriotism; defines specific features and importance of patriotism in consolidation and development of the society. Special attention is given to its functions and circumstances. Also the article considers the substance of separatism; substantiates urgent requirements to develop without delay a new concept on «patriotism upsurge», as well as policies and programs for its embodiment in the Ukrainian realities. The study allows to conclude that particularly patriotism «forms the individual» of new formation.

Keywords: patriotism, individual, functions and criteria of patriotism, society, separatism, new patriotism concept.

Сенченко А. Я., кандидат философских наук, доцент, Украинская инженерно-педагогическая академия (Украина), lihil@mail.com

Сенченко А. А., политолог (Украина), lihil@mail.com

Патриотизм как доминирующая сила консолидации и развития общества: современный украинский контекст

Обращение к патриотизму присуще, прежде всего, периодам динамичных и кардинальных модификаций приоритетов в развитии общества, когда необходимой является всесторонняя оценка возможностей прогресса социума. В статье анализируются смысл и основные черты патриотизма. Определяются особенности и значение его в консолидации и развитии общества. Акцентируется внимание на его функциях и условиях. Выясняется суть сепаратизма. Обосновывается безотлагательная потребность разработки новой концепции «повышения патриотизма», стратегии и программ воплощения ее в украинских реалиях. Исследование позволяет сделать вывод, что именно патриотизм «производит человека» новой формации.

Ключевые слова: патриотизм, личность, функции и критерии патриотизма, общество, сепаратизм, новая концепция патриотизма.

UDK 141.319.8

Fesenko G. G.,
Ph D, Associate professor of Department of history and culturology, O. M. Beketov National University of municipal economy (Ukraine, Kharkiv),
g.glicinia@gmail.com

THE MARKING OF NATIONAL IDENTITY IN STATE HOLYDAYS OF SLOVENIA AND UKRAINE: THE COMPARATIVE ANALYSIS

The article provides historical and cultural overview of the formation the state holidays of Ukrainians and Slovenians 1991 – 2015 to compare the basic components of the time–space national holidays in terms of the concept of «independence – unity». The methodological basis of the paper is seen as the concept of national identity and cultural approach to the analysis of the temporal–spatial phenomenon of a «state–of–society».

The comparative analysis of the state holidays of Slovenia and Ukraine is based on the decomposition of: 1) those that reproduce the remembrance of gained independence and sovereignty; 2) those that emphasize the value of unity; 3) those that preserve the nations' cultural core. The differences in the historical transformation of the two countries described focusing on the presentation of their national and cultural identity in the state holidays calendar. It is provided that the state holidays calendar, as a special cultural form, is an important factor for a nation–state's well–being.

Keywords: nation identity, state holiday, culture, unity, commemoration.

(стаття друкується мовою оригіналу)

Introduction. Over the past 25 years, European countries have been involved in the processes of nation–state–building. The post–communist countries have transformed their political, socio–economic, and cultural spaces. Nowadays differences in nation–building achievements among the post–communist countries are noted. It has led to discussions regarding cultural features of national identity, which have influenced state building. It has been found that the national identity factors are determine the capacity of state building in the sense of maintaining state–society relations [14]. Culture as «silent codes» [22, p. 3] of human development refers to the universal human ability to classify, codify, and transfer knowledge and experiences symbolically and intergenerationally. In particular, societies and states create and maintain distinct ways of structuring day–to–day life, including through national holydays.

National holidays usually have quite distinct meaning, defined as the process of encouraging a sense of national identity within a given group of people. State–building process requires public holidays, which are of peculiar national character and the consolidation of people and make a viable state in the long term. According to the democratic doctrine of nationhood, the patriotic ethos has to be relevant in every important area of life. The moral values found in national holidays are freedom, justice, and democracy [16, p. 169]. In such case, national holydays provide inherent manifestation of the cultural logic. If a national holyday can become uniquely associated with democracy value spectrum, it will be the factor giving an institution stability and form within a state building.

In this regard, comparative analysis of national holidays in the European post–Soviet countries is of great interest. In particular, Slovenia and Ukraine have had similar «starting points» of its independence as the exit from Soviet states – Yugoslavia and USSR. Whereas the progress of state–nation–building depends on «mentality environment» or mental framework resulting from the values, symbols and social ideals shared by the members of a community, it is necessary to explore the features of national holidays «mental matrix» of these countries. It is important to evaluate those cultural